

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 03950

LIDER

Sara Reisen

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

שרה רייזען

לידער

ערשטע זאמלונג

פאראיין פון יידישע ליטעראטן און זשורנאליסטן אין ווילנע

„ביבליאטעק“ נומ' 4

אייגענער פארלאג

Sara Rejzen, ❁ Wiersze. ❁

Wyd: Związek Żyd. Literatów

❁❁ i Dziennikarzy w Wilnie. ❁❁

❁ געדרוקט אין 1000 עקזעמפליארן. ❁

Wilno 1924 — — — חילנע תרס"ד

דרוקעריי בר. ראָזענטאַל, רודניצקער 7.

Druk. Br. Rozental, Rudnicka 7.

10 מײן ברודער אברהם רייזען

עס קלינגט אין מיין לידל
פיל טענער, ווי דיינע;
נאר גלייב מיר, מיין ברודער,
זיי זיינען דאך מינע.
זיי זיינען געבוירן
פון אייגענע לידן,
נאר ס'האט דאך אין מאמע
געזויגן אונז ביידן.

פון דעם הימל טרוימען פאלן.

ווי פון זון די גאלדנע שטראלן —
פון דעם הימל טרוימען פאלן.

קומען מענטשן טרוימען נעמען,
ווילן זיך פאר קיינעם שעמען,
קומען מענטשן טרוימען נעמען.

„מיר דעם שענסטן, מיר דעם שענסטן! —
שרייט דער גרעסטער ביז דעם קלענסטן —
„מיר דעם שענסטן, מיר דעם שענסטן!“

און דער הימל קוקט און לאכט,
פרידינג האָט אין אים דערוואַכט!

א גאנצן טאָג דער פּרילינג רעדט:
—דו זעסט איך בין געקומען.
אין גאַרטן בליט דער וויינישלבויים,
פון קנאַספּן ווערן בלומען.

מיט פּרילינג יומטובט מאַמע ערד,
איך—קינד—מיט איר צוזאַמען.
אין תּבואה-פעלד, אין שטאַט און וואַלד,—
אַלץ יומטובט מיט דער מאַמען.

עס גרינט אַרום,
עס פליען אום
די פייגל אין דער לופטן;
פון זון די שיין
זי שיפורט אַיין
און מאַכט די בלומען דופטן.

עס גרינט ארום,
אלץ דאוונט פרום
און זינגט פאר וועמען שירה;
און פרילינג הויך
מיטדאוונט אויך
און ברענצלט אויף זיין לירע.

אָנגעטרונקען זיך מיט זון
און מיט פרילינגסקלאַנגען,
ווייס איך ניט, וואו איז מיין שמערץ,
וואו איז ער פאַרגאַנגען.

לינד אַ ווינטל קושט מיין לייב,
מיינע האָר צענומען,
ווייס איך ניט, וואו איז מיין שמערץ,
וואו אַהינגעקומען.

און איך זינג אַ הימן דער זון,
און אַ הימן דעם לעבן
פאַר דער פרייד און פאַר דעם שמערץ,
וואָס ער האָט געגעבן...

עס רעדט די נשמה
פארשטענדיק אין שווייגן,
עס ריידן די ביימער
דורך ריר מיט די צווייגן,
עס ריידן די שטערן—
דו קאָן עס נאָר הערן!

עס ריידן די הימלען,
אין בלויקייט פארצויגן,
עס ריידן אין שווייגן
די שוואַרצלען פון אויגן...
דער ווינט דורך זיין גלעט,—
אַלץ לעבט און אַלץ רעדט.

עס ריידן אין צימער
די בעטן און טישן;
דו וויל עס נאָר הערן,
דו וויל עס נאָר וויסן!
אַלץ האָט זיין שפראַך,
די שויבן, דער דאָך.

און עמער און קאנען,
און גאלדענע פוסות,
זיי קענען דערציילן
דיר הערלעכע מעשות,
וואָס זיינען פון דורות
צו דורות געגאנגען, —
דו קאָן עס נאָר הערן.
דאָרט ליגן געזאָנגען,
געזאָנג און געוויין —
דו קאָן נאָר פאַרשטיין...

עס ליגט אַליץ באַהאַלטן
אין שווייגן אין שטילן;
דו קאָן עס נאָר הערן,
דו קאָן עס נאָר פילן...

עס ריידן די טייכן,
עס ריידן די בריקן,
האַלט אָפּן נשמה,
האַב אָפּענע בליקן
און הער...

ווען פון נאכט די שאַטנס פאלן,
טרינקען אויס פון טאָג די קוואַלן, —
ווערט אַזוי מיר באַנג.

עלנד קלאַפט אין מיינע טירן,
עלנד רופט מיך גיין שפּאַצירן,
און איך גיי דעם גאַנג.

און די וועלט אין נאַכטבאַוועבונג,
דאַכט זיך, בעט ביי מיר פאַרגעבונג,
און זי היט מיין גיין.

פון די שטערנס גאַלדנע אויגן
ווערט אין רוים אַ נעץ פאַרצויגן,
און איך גיי און גיי.

און איך גיי און גיי געלאַסן,
שוויג נשמה רוען-ראַסן,
גיסט זיך אויס אין רוים.

פּלוצלונג עלנד איז צעגאַנגען,
גרייך ווי שטילע פידל-קלאנגען,
און ניטאָ אים מער.

און איך גיי צוריק אין צימער,
אויסגעהויכט איז האַרצנס קומער,
אויסגעהויכט—און ווער?

יעדן טאָג מיר זיינען מקבר
די יונגפרוי, דעם זקן און קינד.
ניט אָנגערירט מיר אַיילן גיין געשווינט
פאַרביי.

מיר בלייבן טריי
דער לעבנסלוסט.

פון פרייד דעם צער
מיר מעקן אויס

און אַיילן זיך פאַראויס,
און זעען ניט,
ווער שלייכט זיך שטיל
נאָך אונז אין אונזער שפּיל...

✽

כ'בין אדורכגעגאנגען דערנער,
פלוצלונג זע איך גרינע לאַנקעס—
כ'גיי מיט זיי.

ווערט די גרינע לאַנקע שניי.
גיי איך ווייטער אָן געטימל—
זע איך גאָלד אין בלויעם הימל—
כ'גיי אַהין.

הימל, ערד איך קאָן דורכשפּאַנען
שטיד צופּוס און גאָר אָן באַנען.
עמעץ האָט עס מיר
געגעבן,

פון וועלט צו וועלט
איך קאָן אומשוועבן
און זיין און ניט
און ניט און יאָ,—
און וואו כ'פאַרשווינד,
דאָרט בין איך דאָ.

איך האָב ליב די וואַלקן,
ער האָט ליב די שטערן.
זינג איך אים פון וואַלקן,
וויל ער מיך ניט הערן.

איך האָב ליב אַ יינגל
שיין איז ער, ווי גאָלד,
ער האָט ליב אַ מיידל,
איך האָב זי ניט האַלט.

בארקארעללע

לאָז דאָס שיפל שיפן,
מיט די וועלן שטיפן—
וועל יאָגט וועל,
רוט די זעל.

וויילסט מיך עפעס פרעגן—
לאָז עס אויף דערנאָך;
איך האָב איצט פאַרגעסן,
וואָס איז גליק און יאָך.

קוק נאָר אויפן הימל—
בלוי און טיף און קלאָר,
איז דאָס גאַנצע לעבן
ניט דער טרוים פון וואָר?

וויילסט מיך עפעס פרעגן?—
צו וואָס און צו ווען!
ציילסטו מיינע פינגער, —
שענק זיי קושן צען.

וויסט א וואָרט דערהערן?
ס'זועט א ליגן זיין...
לייג דיין קאָפּ אָן ווערטער
אין מיין שויס אריין.

וויסט מיר עפעס זאָגן?
ניט צעשטער מיין רו.
גאַרנישט זאָלסטו פרעגן,
וואָס און ווען און וואו.

אַלין האָט זעד פאַרגעסן—
ניט דערמאָן, ניט פרעג...
לאַז דאָס שיפל שיפן
מיט דעם פרייען וועג...

וועל יאָגט וועל
רוט די זעל.

און שטיל איז געוואָרן אין האַרצן ביי מיר, —
א הויז אַ פאַרקלאַפּטע מיט לאַדן און טיר.
פינסטער און שוואַרץ און אַנטשוויגן.
מיין וויי און די שמערצן דאָ ליגן.

כװעל שוין צו דיר מער ניט קומען:
כװאַב דעם צער פון דער ליבע פאַרנומען.

און שטיל איז געוואָרן אין האַרצן ביי מיר, —
א הויז אַ פאַרקלאַפּטע מיט לאַדן און טיר.

איך רו שוין לאנג פון ליבע-צער!
איך בין נאך ניט גענעזען.
און קראנק איז אלץ נשמה, קראנק
דערפון, וואָס איז געוועזן...

דער בוים, וואָס שטייט אין ווינטער הויל—
דער פּרילינג מאַכט אים בליען,
דעם אַדלערס פּליגל טרעפט די פייל,
פאַרשפּאַרט דעם אַדלער פּליען.

שכל זאָגט:
— די ליבע איז צער.
זאָגט דאָס האַרץ:
— דעם צער איך גאר.

שכל זאָגט:
ער איז ניט ווערט.
שווייגט דאָס האַרץ,
ווי ניט געהערט.

שכל זאָגט:
— ער האָט גענאָרט!
— גלייב ניט, — לאַכט דאָס האַרץ
און וואָרט.

דיין נאָמען, וואָס האָט מיך מיט טחוימען אָפגעשאַטן,
האָב איך מיין האַרץ דערמאָנען
איצט פאַרבאָטן.
מיט טרויער כ'האָב פאַרדעקט זיין קלאַנג.
פאַרקלונגען דער געזאָנג
פון ליבע-ליד...
איצט גיי איך מיט
מיט זאָרג אין אירע וועגן
און קיינמאָל כ'וועל ניט לאָזן
האַרץ נאָכפּרעגן:
„וואו איז אַוועק,
ווער ס'האָט מיט טרוימען מיך באַשאַטן,
ווי פּרילינגס-בליטן פעלד“?
כ'האָב האַרץ פאַרבאָטן
דיין נאָמען וועקן, רופן...
* * *

די טאָפּאַלן ווייטע,
ווי צנועות זיי שטייען.
געקומען דער ווינטער
מיט פראָסט און מיט שנייען.
זיי זיינען מיט ווינטער
געוואָרן שוין שלום
און האָבן פון פרידינג
באהאָלטן דעם חלום,
פון פרידינג און זון.
כ׳וועל אויך אזוי טון.

כ'וועב און וועב
דעם טרוים פון וואָר,
פון דער שקיעה
ביז קאיאָר.
ס'איז מיין טרוים
אויס וועלט און צייט,
כ'זוך צו אים ניט
קיין באַשייד.

פאָדעם דאָ
און פאָדעם דאָרט,
און באַפליגלט
ווערט דאָס וואָרט.
הימל, ערד
ביי מיר אין האַנט,
אַלץ איך ווייס
און אַלץ באַקאָנט.

צער און גליק
איך וועב אריין, —
ביידע לייכטן
מיט איין שיין.

זינד און צניעות,
יונג און אלט, —
אדן באקומט דאָ
איין געשטאלט.

וועב און וועב
דעם טרוים פון וואָר,
פון דער שקיעה
ביז קאָיאָר.

✽

עס איז א שניי א שטילער
אלץ געפאלן, אלץ געפאלן,
און שליטלעך האָבן זיך
אין ווייטער נאכט געטראָגן.

גאַר מיין געדאַנק
געקענט האָט זיי דעריאָגן.
דער הימל איז געוועזן
גאַר אָן שטערן.
ציי האָבן זיי פאַרלאָשן
מיינע טרערן?
דאָס עלנד האָט
אין נעץ מיך איינגעצויגן
און קוקט אַרויס מיט מיר
פון מיינע אויגן.
און שליטלעך האָבן זיך
אין ווייטער נאכט געטראָגן.
דיך אין זיי וועד איך שוין
קיינמאַל ניט דעריאָגן.

מיד מיין גייסט.
ער וויל ניט מער—
ניט זוכן און ניט פליען.
פארוועלקט מיין קראנץ,
וואָס כ׳האַב דיר, ליבע, צוגעגרייט,
און ער וועט קיינמאל מער ניט בליען.
מיין האַרץ, וואָס האָט נאָר
פון בעכער פיין געטרונקען,
וועט קיין אנדער וויין געניסן.
אַ, רו, מיין גייסט:
איך האָב שוין לאַנג
מיין טרוים פון גליק צעריסן.

הבל הבלים... ס'פאלן די בלעטער,
פארצווייפלט דער וואַלד.
הבל הבלים... פארוועלקט איז דער זומער,
דער ווינטער קומט באַלד.

הבל הבלים... ס'לויפן די יאָרן,
פארלאַקט פון דער צייט.
הבל הבלים... די עלטער איז נאָענט,
דער וועג צו דעם גליק אַזוי ווייט.
הבל הבלים!...

מיד בין איך, ליבסטער, מיין וועג איז אן טרוימען,
און דו ביסט פון ווייטן, ווי גאר ניט פארהאן.
עס שווימט מיין נשמה אין עלנד אין טיפן,
ווי שיפן פארלאָזן אין ים-אָקעאן.

וואו זאָלן זיי שווימען? דער ים איז אן ברעגן.
איין וואַסער-באַרג הייבט זיך, אַ צווייטער פאַלט אום,
כ׳האַב ניט ביי קיינעם דעם וועג זיך צו פרעגן.
און כּרוף דיך און זוך דיך, מיין ליבסטער—דו קום!

✽

גענוג, גענוג, צו טרויערן,
דיין הארץ מאך פעסט ווי שטאל,
דער צער אויף אונז קומט לוייערן
אין פרילינגס גרינעם טאל.

א העלער טרוים—א פאלשער גלאנץ
פאטאמאָרגאַנעס רייך,
עס גרייט דער צער זיין דאָרנקראַנץ
און טראַגט דער פרייד דעם קרייץ.

דו האָסט עס אַלץ באַגריפן לאַנג
און שטיפסט נאָך ווי אַ קינד,
און וואָגלען לאַזטו דיין געדאַנק
אין שטויבעדיקן ווינט.

איך האָב אויסגעטרונקען
דעם שמערץ ביזן דעק—
אַ מוטיקע ווייטער
צום לעבן אוועק.

און ס'ציען זיך וועגן
אהער און אהין—
איך גיי זיי אָן פרעגן
און זוך קיין „וואוהין“.

און טאַמער, חלילה,
די שעה זאָל ניט זיין—
איך וועל פון די וועגן
ווען מוזן אָפגיין,

דאָן לאָז איך אין לופטן
מיין ליד אויסגעשפרייט,
די קלינגענדע רינגען
פון גאַלדענער קייט.

אָ, ווי בין איך מיד און מאט!
כ'האָב שוין צופיל צער געהאַט.
שטילער טרויער, קום, פאַרוויג.
כ'האָב קיין פאַרוואורף, כ'זוך קיין קריג.
רוען, רוען בלויז איך גאַר
פון דער ליבע, פון דעם צער.

✽

דער וועג א געדרייטער,
אהער און אהין,
דאָ דערנער מיט גריבער,
דאָ לאַנקעס גאָר גרין.
איך גיי זיי אָן צאָרן
די פיס אָן דעם דאָרן
צעריסן אויף בלוט,
דאָך שמייכל איך גוט.
ווייל אויבן,
מיין גלויבן,
ווי זון מיך באַגלייט
און וועבט מיך מיין פאַנע
און פאַרבט זי אין רויט.
און קומען ווען טרערן
אין וועג אין דעם שווערן,
זיי פאַלן ווי טראָפן
פון טוי אויפן זאַמד,
און פירן מיך ווייטער
צום זוניקן שטראַנד.

מיר דאוונען אלע טאָג
און ווייסן ניט דערפון.
און טאָמער ניט צו גאָט,
דאָן דאוונען מיר צו זון.
און טאָמער ניט צו זון
איז צו דער מאַמע ערד.
אין אלע תפילות אונז
גאָט אליין גאָר הערט...
און קומט אַנטפלעקן זיך
אַמאָל צו אונז אין לייך
פון אומזיכטבאַרער ווייט
אין אומזיכטבאַרן קלייד...

איך קום צו דיר, אלמעכטיקער,
מיט אַנגסטן אין געמיט —
מיך פיר אויף וועגן דיכטיקע,
פון אייטל מיך פאַרהיט.
געצייילט די טעג—דעם מענטשנס טעג—
פון זיין דאָ אויף דער ערד,
טאָ ווייז דאָ מיר דעם רעכטן וועג,
צו טאָן, וואָס איז דיר ווערט.
ווי זאָל איך דאָ זיך נוהג זיין,
ווען לעבנסלוסט מיך לאַקט—
איך קום צו דיר אלמעכטיקער—
אַ הער, מיין האַרץ ווי ס'קלאַגט...

***

דעם אנדענק פון מיין פאטער
קלמן רייזען געהייליקט

אינדרויסן געלעגן איז נאכט
אין אימה-געשטאלט.
געווען אזוי קאלט.
געריסן דער ווינט האט מיין טיר,
געוויינט אלץ נאך דיר.

און איך האב געשלאפן
אן שלאף,
געווען אזוי באנג...
דער ווינט האט געריסן מיין טיר
געבראכט דיין געזאנג.

באדעקט איז דיין קבר
 מיט שטיין פון דרייקאנטן,
 מיט שטיין פון דרייקאנטן...
 איך ווייס ניט, צי הערסטו
 א פויגל דאָרט זינגען,
 צי פילסטו, ווי ס'וואַרעמט
 די זון אָן די גראָזן,
 ווען לינדינקע ווינטעלעך בלאָזן...
 באדעקט איז דיין קבר
 מיט שטיין אין דרייקאנטן.
 אַ פּאַטער געטרייער,
 די טרערן ווי פייער
 מיין פנים זיי ברענען!
 ווי שטיינער צעגליטע—
 די טרערן
 צעגליען דעם וויי פון מיין האַרץ...

שטייסט ניט מער ביים אייוועלע,
ליגסט ניט מער אין בעט,
אָבער יעדעס ווינקעלע
אלץ פון דיר מיר רעדט.

ס'האָט דאָס קליינע שטיבעלע
איינגעזייגט דיין גייסט,
און וואָס נאָר ס'געשיט אין איר,
דאַכט מיר, אז דו ווייסט...

דער שוואַרצער ריז
ווי שרעקלעך איז,
דער היטער פון דעם זיין!
און שטענדיק טריט:
ער ציילט און היט
דעם זיגער אין זיין גיין.
און שטענדיק דאָ,
און שלאָגט די שעה —
ער מאַכט דעם זיגער שטיין.

***

דו ביסט אין מיין נעכטן, דו ביסט אין מיין היינט,
דער מאָרגן אויך וועט מיר דין ברענגען,
און טאָמער אַ צווייטער פאַרבייטן וועט דין,
נאָך דיר אָבער וועל איך אלץ בענקען.

און טאָמער אין קרייץ-צוג נאָך גליק און נאָך צער
די צייט וועט אונז פרעמדן און שיידן,
דו וועסט אָבער בלייבן פון מיין ליבע דער האַר,
און כוועל דורך מיין ליד מיט דיר רייזן.

די וואָלקן זיי שוועבן אין טרויער-געוועבן,
 דער רעגן אָן אויפהער ער גיסט.
 איך זע אין הער לופטן —
 דער האַרבסט קומט צו שוועבן
 צו מאַכן דעם זומער אונז וויסט.
 אַ זומער, אַ זומער,
 דו גאַלדענער זומער,
 דער האַרבסט מאַכט איצט חרוב דיין וועלט,
 די ווינטן זיי ווייען,
 דעם האַרבסט צו דערפרייען,
 און ברענגען דיר רעגן און קעלט.
 אַ זומער, אַ זומער,
 דו גאַלדענער זומער,
 דו וועסט דאָך באַלד קומען צוריק,
 ווי זאָל איך עס וויינען,
 זיין ליבע באַוויינען:
 מיר וועט שוין ניט שמייכלען זיין בליק.

א"ה

איך בין צו דעם בריק צוגעקומען,
דער הארבסט-ווינט—ער האט מיט זיין ברומען
די כוואליעס געיאגט און געריסן
און רעגן טוט גיסן און גיסן.
די ווערפעס אין טייך אָנגעבויגן,
מיט וואַלקנס דער הימל פארצויגן.
איך בין ביי דעם טייך לאנג געשטאנען.
וואָס לויפן די כוואליעס פון דאָנען?
פארוואָס האָט דער ליבסטער פארלאָזן?
און הארבסט-ווינטן וויינען און בלאָזן.

קיינער קומט ניט, קיינער קומט ניט,
און מיין הארץ ערווארט ניט קיינעם.
שטילער ווי א ליידיק צימער,
שטיל אזוי מיין הארץ און איינזאם.

דרויסן הארבסטיק, גרוי און רעגנס,
זאָרג שפּהייזט אום פון גאס צו גאסן,
אַנגעקליידט אין שוואַרצן מאַנטל,
אַינגעהילט אין ווינט אין גאסן.

זאָרג קלאַפט אָנעט אין מיין פענסטער
דורך די טראָפן פונם רעגן:
— כ'פין געקומען מיט די ווינטן,
טוסטו וואָס פון מיינעטוועגן?

— איך אַרבעט פונם גרויבאַגינען,
שפעט אַ מידע גיי איך שלאָפן,
אַלעס נאָר פון דיינעטוועגן,
אויפגעהערט אויף גליק צו האָפן.

***

דרויסן האָבן אלע בלעטלעך שוין פאַרדאַרט,
כ'האַב אויף דיר אומזיסט, אומזיסט געוואַרט.

וועסטו קומען איצט, וועט זיין צו שפעט, צו שפעט,
ווייל האַרבסט-געזאַנג מיט טרויער זעלע גלעט.

ווייל גרויע נעפלען וויקלען רוים און ערד,
ווייל נאָר דאָס פייפן פון דעם ווינט מען הערט,

ווייל די נשמה וויקלען אויך די נעפלען איין
אין דער גרויקייט פון דעם לעבענס „זיין“.

אין זומער דער טאָג,
וואָס אָן ליבסטן פאַרשווינדט,
איז ענלעך צום האַרבסט,
ווען דאָס פעלד מער ניט גרינט.

די ריחות פון בלומען
די בענקשאַפט פאַרשארפן,
וואָס דאַרף איך די בלומען,
וואָס קאָן איך זיי דאַרפן?

קיין בלומען צו קלייבן
איך האָב ניט פאַר וועמען,
טאָ זאָלן זיי וועלקן,
איך וועל זיי ניט נעמען.

אין זומער דער טאָג,
וואָס אָן ליבסטן פאַרשווינדט,
איז ענלעך צום האַרבסט,
ווען דאָס פעלד מער ניט גרינט...

און טאָמער קומסטו שפעט אין האַרבסט,
וואָס וועט דאָמאַלסט זיין?
ווי וועל איך דיר אַנטקעגן גיין,
ווי לאָז איך דיר אַרײַן?
איך בענק און בענק
און ס'וועלקט און וועלקט
מיין פנים פאַר דער צייט,
ווי זאָל איך דיר באַווייזן אים,
ווען קומען וועסט פון ווייט?

ליבסטער מיין, גאַר שפעט אין האַרבסט
קומען זאָלסטו ניט.
דו האָסט געזען, ווי ס'קוקט דאָס פעלד,
ווען אַליץ האָט אָפגעבליט?

פארוויג מיר מיין זעלע
מיט טרוימען מיט העלע, —
און יונג אויף דאָס ניין!

און שטיפן און קוועלן,
קיין פראַגן ניט שטעלן, —
און יונג אויף דאָס ניין!

אזוי ווי דער פּרילינג,
וואָס קומט נאָכן ווינטער,
פאַרוואַרף איך די ליידן
אין עבר אַרונטער, —
און יונג אויף דאָס ניין!

זיי האָבן אַ ליבע געפירט,
געדויערט עס האָט גאָר נישט לאַנג.
דערנאָך איז געקומען דער צער,
דערנאָך איז געוועזן גאָר באַנג.

ער איז אַ דיכטער געווען,
די ליבע אין לידער פאַרוועבט,
געבליבן די ליבע איז גאַנץ,
געבליבן אין ליד און זי לעבט...

ס'האָט געזאָגט מיין האַרץ:
"קײן גדיק ניט זוך!"
ס'האָט געלערנט מיך:
"פאַר שמערץ ניט פלוד".
ס'האָט געלערנט מיך
צו שמייכלען ווייך,
באַטראַכטן אַלץ
נאָר פון דער הייך.

כ'ויל ניט קיין חלומות,
רואיק וויל איך ליגן,
זאָד מיר נאָר די מידקייט
שטיל אין שווייגנס וויגן.

כ'בין גענארט פון חלום,
כ'קען עס קיינעם זאָגן,
וועל איך שווייגן, שווייגן,
שטיל דעם ווייטאָג טראָגן.

ס'וועבט זיך שטיל אַ ניגון,
אין דער זעל באַהאַלטן;
אים וועל איך ניט זינגען
פאַר דעם דור דעם קאַלטן.

ס'וועט דער ניגון האַרן,
ס'וועט דער ניגון וואַרטן;
אים וועל איך ניט זינגען
פאַר דעם דור דעם האַרטן.

דאָס לעבן איז אַ שלאַכט-פעלד—
דו נעם געווער וואָס מער
און לאָז אין זעל פאַרזינקען
די שטילע, שטילע טרער.

דאָס לעבן איז אַן אַכור,
דו זיי נאָר שטאַלץ און גיי,
און לאָז אין זעל פאַרזינקען
דיין טיפן, טיפן וויי.

דאָס לעבן איז אַ תּלִין,
ער וועט פּאַזיגן דיר,
נאָר קעמף, ניט לאָז פּאַזיגן
די שיינקייט פון דיין „איד“.

כ'האָב דיין ליבע איצט פאָרגעסן,
ס'איז געווען און ניט געוואָרן,
ווי דער פּרילינג פּאַראַיאָרן,
ביידע פאַר דעם האַרץ פּאַרקאָרן.

טרויריק קוקט דאָס פעלד אָן זאַנגען,
אַלע תּבוּאות אָפּגעשניטן —
די נשמה איז געבליבן,
אָן פּאַרלאַנגען און צעשניטן.

היינט בענק איך און ווייס ניט נאָך וועמען,
און רוף ניט קיין נעמען.
ס'איז נאָכט אויף די גאָסן
מיט האַרבסט מיט דעם נאָסן.
דער זייגער וועט שלאָגן, מיר זאָגן, ס'איז שפעט,
און איך וועל אַ מירע זיך לייגן אין בעט,
און בענקען, ניט וויסן נאָך וועמען,
ניט רופן קיין נעמען.
דערנאָך וועט דער שלאָף מיר
די אויגן פאַרוועבן,
מיר ברענגען אַ חלום
פון טריב-גרוען לעבן.
היינט בענק איך און ווייס ניט נאָך וועמען.

לאנג בין איך מיט נויט געגאנגען,
איז מיין העלער טרוים פארגאנגען,
וואו און ווען, —
ניט געזען.
נעמט מיך דורך א שטידער ציטער,
כ'הער, ווי עמעץ יאָמערט ביטער,
מחילה בעט ביי גאָט פאר זיך.
דאָס קלאַגט די שכינה
פון מיין „איך“.

✽

מיר פארדריסט, וואָס כ'האַב פאָרגעסן.
 אַלץ איך האָב פאָרגעסן.
 אַלע פריידן, אַלע ליידן,
 אַלץ איך האָב פאָרגעסן.
 כ'פאַר צוריק אין היים אין אַלטער, —
 ליבלעכע געשטאַדטן!
 כ'וועד אייך קיינמאָל מער ניט טרעפן,
 טיף איר ליגט באַהאַלטן.
 יוגנט-טרוימען האַרציק-ליבע —
 וואו זייט איר פאָרגאַנגען?
 וועלכע וועגן זאָל איך פאָרן
 אייך צוריק צו פאַנגען? ...
 פליט דער צוג און דרייט די וועגן,
 שלענגלט אין זיגזאַגען,
 און אין קאַפּ, ווי ווינטן קאַלטע,
 עקבערן די פראַגן ...
 וואו געוועזן?
 וואָס געוועזן?
 וואו איז אַלץ פאָרגאַנגען? ...
 און קיין ענטפער ... אַלץ טוט שווייגן ...

אלץ האָט צייט פאַרהאַנגען...
ווייטע וועגן...
ווינטן יאָגן...
ס'איז קיין שפור געלאָזן...
שטיל איך ציטער,
ס'האָט געוויטער
צדק אַראָפּגעבלאָזן.

✽

כ'בין געגאנגען. נאכט אין דרויסן
האָט געשראָקן וועלט.
און פון הימל שוועבט אַ כמאַרע,
וויקלט ערד אין קעלט...

גיי איך צו צו פרעמדע טירן,
קלאַפּ איך אָנעט זאכט.
— עפנט! עפנט! — שרעק און ציטער
טראַגט די שוואַרצע נאכט.

הער איך הייזעריק אַ שטימע
פאַר פאַרמאַכטער טיר:
— לאָז אונז שלאָפן... באַלד וועט טאָגן,
ס'איז קיין אָרט פאַר דיר...

— עפנט! עפנט! — נאכט און אימה
האָט מיין וועג פאַרדעקט.
אַלץ איך שטיי, די טיר געשלאָסן...
כ'האָב זיי ניט דערוועקט...

מיר מענטשן און מענטשלעך,
 מיר דרייען זיך אום
 און ריידן און שווייגן
 און זיינען דאך שטום.

מיר לייגן—און זוכן
 דעם אמת דערקענען,
 און ברענגט ווער דעם אמת,—
 מען וויל אים פארברענען.

און ס'ליגט שוין אַ מידע
 די אַלטיטשקע ערד,
 פון געבן און נעמען,
 פון ביקס און פון שווערד.

און שולדיקע אַלע,
 און אַלע די ריכטער—
 מיט שמייכלען און שמערצן
 פאַרדעקטע געזיכטער.

מיר מענטשן און מענטשלעך,—
 מיר דרייען זיך אום
 און ריידן און שווייגן,—
 און בלייבן דאך שטום.

מיין ליד.

דער טאָג איז אָן שטרעלן,
שוין, דאָכט זיך, געפאלן,
און אלץ איז צעבראָכן
אָן גליק און נצחון,
דאָן קומסטו צו שוועבן,
מיין ליד מיר צו וועבן...

די תהומען פארשלאָסן,
וואו שמערץ האָט געפלאָסן,
די וועגן באַזונטע,
די פעלדער באַגרינטע.

דאָס ליד איז געשאַפן,
איך בין מער קיין שקלאַפּין
ביי הונגער און נויט,
באַזיגט איז דער טויט.—

און ס'וועבן זיך טרוימען
פאַרפלעכטע אין ריימען,
ניטאָ קיין פאַרבאַטן
פון מלאך, פון שטן,
דאָס ליד איז געבליבן,
דאָס ליד איז פאַרשריבן...

✽

איך האנק דיר, גאָט,
וואָס האָסט מיך וואָך געמאַכט,
ווען זון די ערד באַשיינט נאָך נאַכט.

אַ דאַנק דיר, גאָט,
וואָס דיין השגחה האָסטו ניט אָפגעווענדט;
אין צער און פרייד איך פיל—מיך פירן דייןע הענט,
איך האָף צו דיר און רואיקער ווערט מיין געמיט,
איך ווייס—איך ווער געהיט.
און אלע לעבענס פיין—
דאָס איז געצאָלט פאַר „זיין“.
איך שפרייט די הענט
און נעם די וועלט אַרום.
מיין האַרץ דיר דאַנקט און רעדט,
מיין מויל מוז זיין נאָך שטום!...

איך ליב די שטאָט,
די שטאָט איך ליב,
וואו גאָס איז לאַנג
און שטוב אויף שטוב.

וואו מענטשן זיינען
אומבאקאנט
און הימל—הויך
און האָט קיין ראַנד.

פאַבריק און טעמפל
אָנגעבויט,
דאָ גייט אַ שלאַכט
מיט האַרטער נויט.

דעם לעבנס שטראַם
דאָ קאָכט און זידט
און העלע צוקונפט
ווערט געשמידט...

יא, דאָס לעבן איז אַ שיף,
שווימט דורך ים. דער ים איז טיף.

שטורעם דאָ און שטורעם דאָרט,
ס'איז ניטאָ קיין רואיק אָרט.

שיף מיט שטורעם פירן שלאַכט, —
און דער ים מיט קאלטקייט לאַכט.

ס'זינקט די שיף, ווען שטורעם זיגט,
נאָר די שפיד פארלאַקט, אַנטציקט...

שיף מיט שטורעם פירן שלאַכט, —
און דער ים מיט קאלטקייט לאַכט.

ביז דיין קומען בויט מיין הארץ
טעמפלען פארן גליק;
קומסט צו גיין—מיין פאלשעס הארץ
ווארפט זיי אום צוריק.

אויף רואינען רוט עס באנג,
ווען דו זיצט ביי מיר;
בויט די טעמפלען ווידער אויס,
ווען כשלים נאך דיר מיין טיר.

א

אויב דו האַסט מיך, גאַט,
 צום ליידן אויסגעוויילט, —
 דערקלער מיר זייער ציל.
 און דאַן וועל איך
 געדולדיק גיין
 מיט זיי מיין לעבנסוועג.
 קיין קרעכץ פון וויי,
 קיין שווער געמיט
 וועט ווייזן דיר
 מיין האַרץ!
 און דורך דערנער שטאַלץ
 מיט אַן אויסגעגלייכטן קאַפּ
 וועל איך מיט מיינע ליידן
 גיין!
 נאָר דו, אַ גאַט!
 דערקלער מיר זייער ציל!
 ס'האַבן זיך לאַנגע
 רייען טעג
 צוריק צו דיר געקערט —
 מיינע אַפגעדעבטע טעג... *
 זיי האַבן דיר דערציילט,

אָ, גאַט, ווי איך האָב זיי באַגלייט...
טאָ שיק פאַרשטאַנד,
דיין מענטשנקינד,
באַגרייפן דיך און אויך דיין ציל:
פאַרוואָס האָסטו דיין מענטשנקינד
צו ליידן אויסדערוויילט?

✽

וואָס מיר ליבע, ווען מיר ליבע?
היינט געדעבט און היינט שוין טויט!
ליב איך בעסער גוטע ביכער
און דעם הימל, ווען ער בלויט.

ליב איך בעסער זון, וואָס וואַרעמט,
העדע גאַסן גיין און גיין,
שמייכלען גוט און זיין צופרידן
מיט דער זון און מיט דעם זיין.

זוניקע רעגנס!
גאלדענע קייטן
פאלן אויף פעלדער,
פאלן אויף בייטן
אין גילדערנער פראכט.

זוניקע רעגנס!
שטראלט רעגנבויגן,
איבערן הימל
ליגט אויסגעצויגן
גילדערנער בריק.

זוניקע רעגנס!
זוניקער דרויסן,
זוניקע רעגנס,
גאָט איז נאָר אויסן
ווייזן זיין פראכט.

עס דויפן די ווינטן פון פרילינג,
זיי דויפן און קומען צוריק,
און ברענגען א קלאנג פון דיין שטימע,
און ברענגען דיין חנעוודיק בליק.
און באַלד אויף די ווינטן צו רייטן
קומט ליבע און יוגנט געשווינט;
זיי שמייכלען און גריסן מיט אומעט
און רייטן אָפּ שנעל מיטן ווינט.

שלאַפן אלע אין די שטיבער.
שלאַפט אוודאי אויך מיין ליבער.
ערד אַ ווייסע און אַ שטילע.
הימל קאלט און וויל קיין תפילה.
און איך גיי זיך שטיל אַזוי,
איינגעדעקט אין ווייסן שניי.
ציילט דער זייגער
איינס ביינאַכט.
טיר און טויער
צוגעמאַכט.
און איך גיי זיך שטיל אַזוי,
איינגעדעקט אין ווייסן שניי.

פון שטיינער א ברוק
אין גאס איז געמאכט
און שטייט וואו א בוים—
ער דארט און פארדארט.

צו לאַנקע מיך ציט,
מען שניידט באַלד דאָרט היי;
מיין האַרץ איז אַ קוואַל
פון בענקשאַפט נאָך זיי.

מיך ציט צו דעם פעלד,
וואו קאַרן איז גרין;
מיין האַרץ ווערט געהייילט,
אז איך קום נאָר אַהין.

מיך ציט צו דעם וואַלד,
זיין שאַטן מיך לאַקט;
ער וואַלט מיר אַ טרייסט
אין מיין טרויער געזאָגט.

כ'וועל זיך לערנען צו שמייכלען ביים הימל,
ווען גאָלדענע זון אין אים שיינט.
כ'וועל זיך לערנען צו לעבן מיט עדנט,
אַזוי ווי אין ליבע מיט פריינד.

כ'וועל זיך לערנען און וועד זיך אויסלערנען,
אַז אַדל איז אַ בילד, וואָס פאַשווינדט
אין לעבן, אין אייביקן וואַנדלען—
מיר—שטויבלעך פון יאָגנדן ווינט...

כ'וועל זיך לערנען צו שמייכלען ביים הימל,—
מיט גוטסקייט און שטיקן געמיט,
און שפעטער מיין שמייכל זאָל בלייבן
אין שטיל-צארטע קלאַנגען פון ליד.

כ'האָב בייטאָג פאַר נויט געדינט,
ניט געזען דאָס פעלד, ווי ס'גרינט,
ניט געהערט קיין פויגל-קלאַנג,
ניט געזען דעם קאַרן-זאַנג.

כ'האָב דעם טאָג געקניט פאַר נויט
און געבעטט ביי איר ברויט,
און געשמייכלט און געקניט
און צעבראַכן מיין געמיט.

עס דופטן ניט די בלומען מער:
דער האַרבסט האָט זיי געקושט.
דו האָסט מיין טרוים באַקליידט אין צער,
און כ'האַב צו אים קיין לוסט.
האַב איך דאָס ליבע-גליק פאַראַכט,
עס לאַקט שוין מיך ניט מער;
און מאַנט אַמאָל די בענקשאַפט וואָס,
דאָן שענק איך איר מיין טרער.

וועט דער מזל וועלן,
וועט ער דין מיר שיקן, —
דורך פארצוימטע וועגן,
דורך א טייך אן בריקן.

אויב ער וועט ניט וועלן,
העלפט דאך ניט קיין שטרייטן;
כיוועל דין יאגן, יאגן, —
בלייבן וועסט פון ווייטן.

וועל איך ווארטן, ווארטן,
אויף דיר, דעם געגארטן;
דורך פארצוימטע וועגן,
דורך א טייך אן בריקן,
וועט דער מזל וועלן,
וועט ער דין מיר שיקן...

בלומען וועל איך מער מיין פריינד
קיינמאל טראָגן,
כ'וועל קיין וואָרט פון ליבע אים
מער ניט זאָגן.

אלע ווערטער זיינען פאלש
און גענארן,
און די בלומען דופטן קורץ
אונפארדארן ...

פּרילינג! גאַט אין הימל!
אָן משקה שיפור איך.
אַ פּוס פון גאַלדנע שטראַלן—
און ס'האַט דערמונטערט מיך ...

פּרילינג! גאַט אין הימל!
איך בין פון ליידין פריי,
און בין מיט גראַז און פּלומען
געבאַרן אויף דאָס גיי ...

א שמעטערלינג א פארביקער
צום רויון-קוסט געפלויגן
און זינגענדיק און גליקלעך גאָר
דעם בלומען-זאָפט געזויגן.

דער הימל ווי אַ בלויער ים
פון אויבן איז געהאַנגען,
און וואָלקענדלעך ווי שעפּסעלעך
אין אים זיינען געגאַנגען.

און בינעלעך און פייגעלעך
און קינדערלעך און בלומען,
זיי פרייען זיך, זיי פרייען זיך,
וואָס זומער איז געקומען.

און גריקע בליט און פלאַקס איז בלוי
און העכער ווערט דאָס קאָרן, —
די זומער-וועלט, די שיינע וועלט,
געקומען איז צו פאָרן.

נ א כ ט .

אויף די פענסטער בלייב נאך ליגן,
זאל דער חלום מיך נאך וויגן!
שטיל און זאכט,
וויג מיך, נאכט.

זאלן שימערן די שטערן, —
וועט דער חלום מער געווערן;
רוט מיין הארץ —
נאכט, בלייב שווארץ!

ווי עס הייבט נאָר אָן באַגינען,
גיי איך זאָרג איר קלייד דאָן שפינען.
אָן געזאָנג
איז מיר באַנג.

נאכט אַ, נאכט, דו בלייב נאך ליגן,
זאל דער חלום מיך נאך וויגן!
שטיל און זאכט
וויג מיך, נאכט.

דער וועג איז אַ גרויער,
וואָס ווייטער אַליץ ערגער,
און ציט זיך דורך טאַלן
און ציט זיך דורך בערגער
און ציט זיך דורך דאָרן,
דורך האַס און דורך צאָרן.
איך גיי און איך גיי און איך גיי!

אין מדבר אין וויסטן
אַאַזיסן ליגן;
דאָרט קען מען אי עסן
אי טרינקען זיך קריגען;
דאָרט שטראַמען די קוואַלן—
מיר שטיינער נאָר פאַלן.
איך גיי און איך גיי און איך גיי!

און ס'ווילט זיך אַ מידע
אויף דר'ערד מיר צופאַלן,
צו דאָרשט און צו הונגער
איך האָב ניט קיין קוואַלן,

און זאָרג האָט פאַרלאָשן
פון פרייד אלע שטראַלן.
איך גיי און איך גיי און איך גיי.

און ס'דיגט אויף די וועגען
מיר נאַכט, ווי די בערגער.
און ווייטער אַדן שווערער,
און ווייטער אַדן ערגער.
איך גיי און איך גיי און איך גיי!

און מיד מיין נשמה,
און מיד מיינע ביינער,
און קיינער אַנטקעגן,
אַנטקעגן קומט קיינער.
איך גיי און איך גיי און איך גיי.

און ניט קיין געדיבטן,
און ניט קיין געטרייען,
ווער זאָל מיר באַווייזן
דעם וועג אַ דעם פרייען.
איך גיי און איך גיי און איך גיי!

I

ס'האָט אָפּגעבליט די ערד און בענקט
נאָך זונען-גלאַנץ,
נאָך גרינעם קראַנץ.

די זון האָט אָפּגענארט,
די זון האָט זי פאַרראַט,
און איצטער ליגט זי מיד,
און איצטער ליגט זי מאַט.

מיט תבואה שייערן
זיינען הויך פאַרלייגט;
וואָס קומט דער ערד אַרויס?
זי רעגן נעצט און ווייקט.

דער הימל איז ווי בליי,
די זון אַזוי איז ווייט!
און ס'וויקלט ערד זיך קאַלט
אין האַרבסט־יק-שוואַרצן קלייד.

II

כ'וואָלט איצט אין זונען-לאַנד
פון דאָנען ניט געגאָנגען;
ס'איז נאָענט מיר דאָס פעלד פון האַרבסט
מיט אַלע זיינע באַנגען.

ביימלעך קליינע דאָ און דאָרט,
די בלעטער אָפּגעריסן,
זיינען מיינע שוועסטערלעך
און גאָזן מיר געריסן.

דערציילן מיר פון שוואַרצע נעכט,
ווען קאַלטע ווינטן הייען,
ווען ס'וועלן פאלן שנייען.

ווייל איך ניט אין זונען-לאַנד;
מיט זיי איך וויל פאַרברענגען
און נאָך דער פּרילינגס-וואַרימקייט
מיט זיי צוזאַמען בענקען.

שיר השירים זינג אין יוגנט;
שפעטער וועט עס דיר ניט קדיידן.
ווען דו לייענסט שוין קהלת,
בלוטן וועלן דיינע ליידן.

שיר השירים זינג אין יוגנט,
קיינער זאל דיין ליד ניט שטערן.
ווען דו לייענסט שוין קהלת,
מוזן דאמאָדסט קומען טרערן.

שיר השירים! אַדע קלאַנגען,
וועלכע פרייען און אַנטציקן,
זיינען יוגנטס העלע טרוימען,
וואָס קהלת וועט צעפליקן.

שיר השירים זינג אין יוגנט!

איך האָב געוואוסט, אז דו צו מיר
וועסט סיי=ווי=סיי ניט קומען.
מיין צער האָט פיל גערעדט,
איך הייס אים אָבער שטומען.

איך הער זיך מער ניט צו,
ווי ס'קלינגען ערגעץ טריט,
ווייל כ'ווייס —
דאָס גייסטו ניט ...

און רואיק בין איך איצט.
מיין שרייבטיש איז באַצירט
מיט ווייסע בלומען.
ווען צער פאַרוועפּט זיך
אין געזאַנג —
ווי שיין זיין קלאַנג!

פארגרויען דעם הימל
דער הארבסט האָט באַפעלט,
אין פאַרבן אין טריבע
באַקליידן די וועלט.

און ווינטן פון צפון
זיי קומען און בלאָזן,
פאַרדאַרן די בלומען,
פאַרגעלבן די גראָזן.

נאָר פּרוּצלונג אין הימל
זון-שטראַלן קומען,
און ס'לאַכט אויס דער הימל
די ווינטן, וואָס ברוּמען.

עס שוועבן אין הימל
די זוניקע שטראַלן,
און ווידער די שופרות
פון פּרילינג זיי שאַלן.

און ס'ווערן אַנטשלאָפּן
די גראָזן און בלומען,
ביז וואַנען דער פּרילינג
צוריק וועט אַנקומען.

אין גרויקייט מיין וועג וועט זיך ציען,
און ציען און ציען,
אַבער איך זע, ווי די פעלדער
אין זומער-צייט בליען;
די פייגל זיי פליען אין לופטן,
די בלומען זיי דופטן.

אין גרויקייט מיין וועג וועט זיך ציען,
און ציען און ציען,
נאָר איך זע, ווי די שנייעלעך
ווינטער-צייט פליען.

אין גרויקייט מיין וועג וועט זיך ציען,
אַבער כ'וועל טרינקען די ליכטיקע טעג,
ווען זון וועט מיין קערפער צעגליען
אויף ברייט-שליאַכיקן וועג.

אין גרויקייט וועט ציען מיין וועג,
דאָך טרינק איך די ליכטיקע טעג,
ווען כ'וועל מיינע לידער דערהערן,
וואו איך האָב פאַרוועבט
מיינע טרערן.

די נשמה טוישט זיך:
היינט שוין ניט ווי נעכטן;
וויל איך ניט דעם מאָרגן
אין דעם היינט פאַרפלעכטן, —
קען איך ניט פאַרשטיין...

אז איך טו דערמאָנען,
ווי איך האָב געליטן,
ווי עס האָט די ליבע
מיר מיין האַרץ צעשניטן, —
קען איך ניט פאַרשטיין...

ווידער אַלץ פאַרשוואונדן,
אויסגעהיילט די וואונדן, —
קען איך ניט פאַרשטיין...

איצטער ווי אַ פּרעמדן
קום איך דיר אַנטקעגן;
כ'שמייכל דיר מיט קאַלטקייט,
ווען איך דיך באַגעגן, —
קען איך ניט פאַרשטיין...

די נשמה טוישט זיך:
היינט שוין ניט ווי נעכטן;
וויל איך ניט דעם מאָרגן
מיט דעם היינט פאַרפלעכטן.
ווייס איך ניט אַליין, —
קען איך ניט פאַרשטיין.

✽

פארטיליגונג און טויט
איז יעדן אויף דער ערד געגרייט...
נאָר ערד פון זון
דעם גלאַנץ פארמאָגט:
און שטערן=נעכט,
און פרי, ווען ס'טאָגט,
און ליבע=שפיל,
און שמערץ און שטיל,
און זומער=לעב,
די בלום אין פעלד,
וואָס וואַקסט און קוועלט,
דאָס פעלד אין זאָג,
פון פויגל=ליד
דעם תפילה=קלאַנג.
און וואונדעך אָן אַ צאָל פארשפרייט
איז אויף דער ערד
אַרום דעם טויט...

און ס'ווערט דער טויט
א וואָרט פון „ניט“
און קיינער מערקט ניט
זיינע טריט.

און מוטיק וועבן מיר
אין גאנג פון טעג
די פרייד און לייד
פון אונזער וועג.

ס'איז ווידער געקומען די בענקשאפט
און דיך מיר דערמאָנט,
געבראַכט דייע אויגן די מילדע,
איך האָב זיי דערקאָנט!

כ'האָב אויסגעשטרעקט פריינדלעך די האַנט דיר,—
אַ, ליבסטער, דו זעסט,
עס שענקט דיר מיין זעלע מחילה,
אַן דיר ניט פאַרגעסט.

כ'דערמאָן ווי אַ תפילה דיין נאָמען
און טראָג אים פאַרבאָרגן אין זעל,
פאַרוויקלט אין שטראַלן פון ליבע,
וואָס לייכט, ווי די זון, אַזוי העל.

***

די גאסן אין פּרילינג צעבאָדן,
דער שניי איז פאַרשוואונדן, ווי רויך,
געוויקלט אין בלוי-ווייסע טולן,
קוקט הימל אַראָפּ פון דער הויך.

אַ יום-טוב ביי ערד ביי דער אַלטער.
וואָס זאָגט איר—דאָס ווינטל ווי ס'ווייט!
די ערד האָט די לעפּצן געעפנט
און קושט זיך מיט פּרילינג דערפרייט.

מיין סעדל האָט אויך זיך צעטרילערט
מיט בלומען און פייגל-געזאַנג.
איך וויל זיך אין כאַר אַריינרייסן
און זינגען מיט זיי אין איין קלאַנג.

און איך בענק נאך אלעם,
וואָס הערט אויף צו זיין.
נאָך פאַרשוואַונדענער פרייד,
נאָך אויסגעטרונקענעם וויין,
ווען בעכער איז פּוסט,
און טויט ליגט די לוסט.

איך בענק נאָך מיין ליבסטן,
וואָס איך האָב פאַראַכט;
איך בענק אויך נאָך יענעם,
וואָס האָט מיך גענאַרט.

און אליין האָט נשמה פאַרשריבן
גאָר פעסט
און היט אָפּ די בענקשאַפט
און גאָרנישט פאַרגעסט,
און היט אָפּ די בענקשאַפט,
ווי פייגל דעם נעסט.

און ס'קומען געשטאלטן
פון דאָ און פון דאָרט
און יעדערער האָט זיך
צו זאָגן זיין וואָרט.
דאָס האַלץ, וואָס פאַרברענט,
האָט נשמה דערקענט.
און ס'בענקט זיך נאָך אלעם,
וואָס הערט אויף צו זיין ...

כ'קאָן דיר זאָגן פריי און אָפּן —
האַסט צו רעכטער צייט געטראָפּן:
פול די וועלט מיט פּרילינגס-קלאַנגען
און נשמה מיט פּאַרלאַנגען:
ליבע! ליבע! ליבע!
האַב איך דיר געקענט דאָס זאָגן, —
שווער אין פּרילינג סודות טראָגן
פון דער ליבע...

שנער בליט אָפּ דאָס פעלד,
און צייטיק ווערט דער זאָנג;
קומען שניטער אָן
מיט לידער און געזאָנג.

ס'איז איצט פריילעך זיי:
ס'לאַנד וועט האָבן ברויט, —
און זיי טראַכטן ניט,
וואָס דאָס פעלד בלייבט טויט.

ווי דאָס פעלד נאָך שניט,
איז מיין נשמה וויסט.
דער האַרבסט דאָס פעלד דעקט איין
און קאלטער רעגן גיסט...

צום יארצייט פון מיין מוטער.

עס ברענט אַ גרויסע יאַרצייט=ליכט.
געדענקסט די פאַרב פון איר געזיכט,
איר שמייכל און איר שטימע=קלאַנג,
די גאַלדנע האָר, — יאָ, ס'טוט דיר באַנג?
וואָס ערד דעקט צו, דאָס האַרץ פאַרגעסט.
דאָס האַרץ פאַרגעסט, וואָס ערד פאַרפּרעסט.
און אַלץ פאַרשווינדט און אַלץ פאַרגייט,
געהילט אין גרויען מאַנטל טויט.
געהאַרזאָם זיי, ס'איז גאַטס באַגער!
צו קליין און קאַלט פון אויג די טרער.

✽

די ראפינעס רויטע, וואָס האָבן מיין גאָרטן באַצירט,
זיי האָבן די ראָבן צעפיקט,
די בדומען די ווייסע אין גאָרטן ביי מיר
זיי ליגן פון האַרבסט-ווינט באַזיגט,
פול יאוש די נעפלען זיי הענגען
אַרום און אַרום,
תכריכים די האַרבסט-ווינטן ברענגען
פאַר ביימער און בלום.
און איך קום אַ שטילע אַריין אין מיין גאָרטן,
אַ שטילע—און שווייג,
און ס'ווערט מיין נשמה פאַרוועבט מיטן טרויער,
אַ שוועסטער מיט בלום און מיט צווייג.

כ'האָב פֿאַרגעסן צו טרוימען פֿון דיר,
פֿון הבל הבלים פֿאַרצויגן;
פֿאַרגעסן צו טרוימען פֿון דיר,
פֿאַרגעסן דעם גלאַנץ פֿון די אויגן.
פֿאַרגעסן צו טרוימען פֿון דיר—
און יאָרן זיי ווילן ניט וואַרטן;
פֿאַרגעסן צו טרוימען פֿון דיר, —
פֿאַחגעסן אין וואָר אין דעם האַרטן.

✽

איר, מיין לידער=קראַנץ,
איר בלומען האַרבסטיקע,
איר ווייסע ליליעס —
אין טרויער איינגעהילט...

כ'האַב געזונגען אייך
אויף מיין לעבנס=וועג,
ווי מיין גורל האָט
מיר מיין ליד געשפּילט...

דאָ אַ פּידל=קלאַנג,
דאָ טרומייטן=שפּיל,
דאָ אַ פּייפּעלע
אין אַ זומער=פעלד.

אַק געשנירלט אייך,
אַלץ געקליבן אייך,
ניט געקינסטעלטע,
ניט געשאַרענע,
בלומען האַרבסטיקע,
ווייסע ליליעס...
איר, מיין לידער=קראַנץ...

. . . . .

דאָס, וואָס האָט מיר באַנג געטאָן,
האָב איך באַזיגט,
און דאָס, וואָס האָט אַמאָל געפּרייט,
האָב איך צעפּליקט.

מיין האַרץ איז לער, אָן עבר-שפור—
אַ נייער מענטש;
און אָפּן ליגט פאַר מיר די וועלט, —
און זי איך בענטש.

מיר זיינען געפאלן, צעברעכנדיק טראָנען.
איר זאָלט ניט פאָרגעסן, איר זאָלט אונז דערמאָנען.

געטויטע פון גאָזן, פון גאָזן און רויך,
וואָס זיינען געקומען, ווי וואָלקנס, פון הויך.

און האָבן געשטיקט אונז און האָבן דערשטיקט.
די ראָבן די שוואַרצע די אויגן צעפיקט.

אין ברידערשע קברים מען האָט אונז באַגראָבן.
נאָך אונזער לוויה געפלוּיגן נאָר ראָבן.
נאָר ראָבן, נאָר שוואַרצע און קיינער ניט מער.
קיינ מאַמע, קיינ שוועסטער פאָרגאָסן קיינ טרער.

איר זאָלט ניט פאָרגעסן, איר זאָלט אונז דערמאָנען.
מיר זיינען געפאלן, צעברעכנדיק טראָנען.

פּאָלקסמאַסיוו.

פּרילינגו גרינט צוריק דער הימל,
און די זון צוריק זי העלט;
גרינען וועט אויפסניי די לאַנקע,
גרינען וועט דער וואַלד און פעלד.

פּרילינגו זאָל איך אויך וואָס זייען?
הויל און נאַקעט שטייט מיין בייט,
אַלע טאָג פון טרער באַגאַסן,
אויף מיין ליבסטנס יונגן טויט...

אויפן שלאַכט-פעלד ווייט פאַר מיילן
שטייט זיין קבר שטום אַליין;
כּוועל אַהין דעם וועג ניט טרעפן,
כּוועל אַהין קיינמאַל ניט גיין.

בלייב מיין בייטעלע אָן בלומען —
ניט געאַקערט, ניט געזייט,
ווי אין פעלד מיין חתנס קבר,
וועלכער איז אין וויסטער ווייט.

דער העלד.

(נאך גר. גאלענישטשעו-קוטוועוו)

אין שלאכט אין פרעמדן לאנד ער פאלט,
ווי בעת געוויטער בוים אין וואלד.

נאָר ס'האָט דער פיינד פאַרשפּילט די שלאַכט,
דאָס חייל פון העלד אַ יום-טוב מאַכט.

און ער געבליבן איז אין פעלד.
פאַרגעסן ליגט דער גרויסער העלד.

עס קומט אַ קראַך און טרינקט זיין בלוט
און פיקט דאָס אויג, וואו טויט עס רוט.

און ווען די קראַך ווערט שיפור, זאָט,
זי פליט אַוועק, פון זויפן מאַט.

און דאָרטן ווייט אין היימאַטס-לאַנד
די מאַמע האַלט דאָס קינד אויף האַנט:

„אַא... אַא... ניט וויין, מיין קינד,

דער טאַטע קומען וועט געשווינט!

דער טאַטע קומט, וועט פריידעך זיין,

און קינדעך באַק איך זיס און פּיין!”

נאָר ס'בלייבט דער העלד

אין וויסטן פעלד ...

עס איז ביינאכט געווען א צעפעלין,
און האָט דעם הימלס רו געשטערט,
און האָט געבראַכט דעם טויט אויף ערד.

אין בעט געלעגן איז מיין קינד,
א מלאך מילד און ריין פון זינד;
עס האָבן זיינע ווערטער שטיל
געלייענט קריאת-שמע מיט געפיל:

„אָ, היט מיך, גאָט, פון אַלדאָס בייזו“
האָב איך דערהערט די ווערטער לייז;
איך האָב נאָך אים זיי נאַכגעזאָגט,
און האָב די שרעק פון טויט פאַריאַגט.

(פאלקס-מאטיוו).

אַ מאַמע האָט געהאַט אַ זון,
אין טרערן אים דערצויגן,
און אויף גאַלד געמאַסטן אים,
און אויף גאַלד געוואויגן.

אויסגעוואַקסן—דאַנקען גאַט!
איז ער איר נחמה,
און איר נחת און איר גליק.
קומט אָן די מלחמה.

אַדן מסתמא איז פון גאַט,
אַלץ פון אים געשריבן...
ס'איז איר זון אין שלאַכט אַוועק,
זי אַליין געבליבן.

ס'איז איר זון אין שלאַכט אַוועק,
איז בריוו נאָך בריוו געלאָפן,
ביז עס האָט די בייזע קויל
אין האַרצן אים געטראַפן.

מער קיין בריוולעך קומען ניט...
נאָר אמאָל אין חלום
זי זעט איר זון און פּרעגט אים אַלץ:
— ווען וועט זיין שוין שלום?

ווען וועט זיך ביי אים די וואונד
פון דער קויל אויסהיילן?
און די אַלטע ווערט געטרייסט
פון דעם זונס דערציילן...

פאלקסמאטיהו.

פאר די זעלנער העמדער
נייט חיימס ווייבל גערן,
און אויב ס'איז הארט די לייוונט,
מאכט זי עס ווייך מיט טרערן.

און וואָלט זי קענען וויסן,
וועלכע ר'זועט באַקומען,
וואָרט זי יענע העמד אים,
אויסנייען אין בלומען.

וואָרט זי יענע העמד אים
אויסנייען אין ווערטער,
א געריס זאָל האָבן
דאָרטן איר באַשערטער.

נאָר די אָרמע ווייס ניט,
וואו ס'איז איר מאָן געבליבן,
צי אין שלאַכט געהרגעט,
צי אין „פליען“ פאַרטריבן.

און ווייל די אָרמע ווייס ניט,
וואו ער איז הינגעקומען,
נייט זי אַלע העמדער
אויס אין טרערן-בלומען.

שלום.

שלום, שלום, דיינע פדיגלען
שפרייט איך אויס!
ט'איז די וועלט אין ברוט פארטרונקען,
לייז זי אויס.

אויפן שלאכט-פעלד הערסטו קלאפן
הערצער פיל,
ווען דו קומסט א ביסל שפעטער—
טויט און שטיל!

די פון קוילן, די פון גאזן
איינגעוויגט,
און די שווארצע ראָבן זינגען:
טויט אייך זיגט!

דאָרטן טרעפסטו אָן דעם פאָטער
אי דעם קינד,—
שלום, שלום, אייל געשווינטער,
גרויס די זינד!

זעסטו פליסן צו די וואָלקנס
טרער נאָך טרער?
דאָס איז אלץ צו דיר אַ תפילה,
קום—דערהער!

קום, פיל אָן די וועלט מיט קלאַנגען:
„שלום! פריד!“
אלע וואַרטן, אלע גארן,
אלע מיד!

טויט און אימה, אימה,
קין הבלען טויט.
טייכן בלוט וועט פליסן,
און ס'וועט פעקן ברויט...

ברידער, ווייטע און נאָענטע,
גיט זיך שוין די הענט!
ס'האָט דער קריג און הונגער,
אונזער לאַנד פאַרלענדט.

•1918

1919.

צום סדר אומעטיק:
קיין מצה און קיין וויין.
אויף מאָרגן וועקט מיך אויף
פון העלער זון די שיין.

און שיפור ווער איך באַלד,
און דאַרף שוין ניט קיין וויין,
און פוסות טרינק איך פיל—
פון העלער זון די שיין.

און מצה האָב איך אויך,—
אַ פלעצל זיך געבאַקט,
און איך בין פריילעך, זאַט,
און זינג אין פּרילינגס טאַקט.

און זינג מיט פּרילינג מיט,
און טרייסט מיין אָרים הויז:
ניט ווערט פון הונגער מיד,
און לאַכט דעם הונגער אויס.

און פריילעך ווערט אין הויז,
וואו פּרילינג קומט אַריין,
און פילט אים אָן מיט טרייסט
און זונענדיקער שיין.

✽

1917.

עס שאַלן טראַמפייטן,
עס קלאַפן די פויקן,
די פאַנען זיי פאַכן אין לופט,
און פעלקער, ווי ברידער,
עס הערן זיך לידער,
די פרייהייט אונז אַלעמען רופט.

און זייט ניט געבויגן:
די קנעכטשאפט פאַרפלוּיגן,
איצט זיינען מיר אַלע שוין גלייך,
טראַמפייטן זיי שאַלן,
אַ שרעק איז געפאַלן,
אויף די, וואָס פון אונז זיינען רייך.

די הייען געשלאָסן,
מיר זיינען גענאָסן,
מיר זיינען די קומענדע מאַכט,
די פאַנעס זיי ווייען;
מאַכט פעסטער די רייען,
געענדיקט די פּינסטערע נאַכט!

✽

די וואָלגע.

און דער הונגער איז געגאנגען,
אויפגעפרעסן אלע זאגען
פון דעם ברויט,
און געפירט נאָך זיך דעם טויט—

די וואָלגע, אין זאמדיקע ברעגן געשלאָסן,
האָט שטיל אין דעם קאספישן ים זיך געגאָסן.
אזוי פון געבאָרן, פון טויזנטער יאָרן,
אין כוואַליעס געשוואומען, געשוואומען—
און איצטער צו איר זיינען טרערן געקומען.

האָט וואָלגע דערהערט
דעם וויי פון דער ערד,
געגעבן אַ ציטער
פון הונגער-געוויטער.

מיט סקעלעטן אין קלייד,
הער הונגער פון דערפער
צו דערפער ער גייט,
פון דערפער אין שטאָט
און ווייס קיין פאַרבאָט.

און מאמעס די קינדער פאַרלאָזן,
און ס'וואַנדערן קינדער,

ווי שטילינקע גראָזן
פון האַרבסיקן פעלד,
אין אימה און קעלט.

און מענטשן סקעלעטן,
און מענטשן סקעלעטן, —
געקומען צו וואָלגע,
אַן אָפרו געבעטן:
— פון הונגער, פון הונגער!

און זקנים, פון יאָרן
אין מידיקייט געבויגן,
עס קוקן פאַריאושט
פאַרלאָשענע אויגן:
— ס'איז הונגער, ס'איז הונגער!

און פעלדער, ווי קברים,
צעשפּאַלטן אין לעכער,
זיי בעטן ביי וואָלגע
אַ טרונק פון איר בעכער:
— ס'איז הונגער, ס'איז הונגער!

האַט וואָלגע דערהערט
דעם וויי פון דער ערד,
געגעבן אַ ציטער
פון הונגער-געוויטער.

און ס'האָט זיך די וואָלגע
אין טרער אויסגעקליידט,
אזוי ווי פון טרערן
א קלייד זיך גענייט, —

און האָט זיך אין הייך אלץ געהויבן.
צום הימל דערהויבן.

האָט וואָלגע די טרערן
אין הימל געלאָזן,
גערופן די ווינטן,
ער זאָל זיי צעבלאָזן
אין וואָלקנס פון רעגן,
אויף פעלדער צעשפרייט,
דורך שטאָט און דורך דאָרף,
וואו די וואָלגע נאָר גייט.
און ס'וואַרטן די טרערן
אויף וואָלקן צו ווערן.

ווען זומער וועט קומען,
דאָן וועלן די פעלדער
מיט תבואה פאַרבלומען
און הימל וועט שפרייען מיט רעגן
אויף וואָלגעס פאַרמדרטע ברעגן.

.1921

א ה י י ם .

געענדיקט איז דער קריג,
געקומען איז דער שדום.
ער פאָרט אַהיים צוריק,
און דאָס איז ניט קיין חלום.

אַהיים, אַהיים צוריק,
עס זינגט דער צוג אים לידער,
אַהיים, אַהיים צוריק,
דאָרט וואַרטן שוועסטער, ברידער.

די מאַמע אַלט און שוואַך,
צי וועט ער זי דערוויסן?
צי וועט זי נאָך איר קינד
מיט טרערן הייס באַגריסן?

די אַלטע ביינער-הענט
צי וועלן אים אומאַרמען
און וועלן נאָך איר קינד
שטיל גלעטן און דערוואַרמען?

עס פליט דער צוג גאָר שנעל,
געדאַנקען אָבער שנעלער:
דער זומערדיקער טאָג—
אַ גאָלדענער, אַ העלער.

אויף טאָלן און אויף בערג
די פעלדער זיך צעשפרייטן,
דער גרינער תבואה־ים
באַגריסט אים פונדערווייטן.

פעלדער, פעלדער, גרינט!
פאַרדעקט פון בלוט די פלעקן,
און זאָל די תבואה נאָר
איך פּוצן און באַדעקן!

אהיים, אהיים צוריק,
צו שוועסטער און צו ברידער;
די רעדער פון דעם צוג,
זיי זינגען היימאַטסלידער.

✽

פון דער ארעמער גאס.

.I

לוסטיקע זיי שפילן זיך
אין זומער-טאָג אין העלן,
אויף הויפעלעך און געסעלעך,
אין שטיבלעך אויף די שוועלן.

און אַדזש אַרום אַזוי איז שייַן—
די פליגעלעך, וואָס זשומען;
די זשוקעלעך און פייגעלעך,
וואָס היכנדיק זיי קומען.

עס איז גאָר אַ מחיה זיי!
די זון קושט אויס די גלידער.
די פויגלעך זינגען שענער גאָך
פאַר מאַמעס וויגנלידער.

און ווער איז אַזאַ גוטער דאָס,
וואָס ברענגט דעם זומער העדן?
די קינדערלעך די קליינטשינקע
דאָס וויסן וואָלטן וועדן.

.II

איז געקומען יעשען,
קאדטע ווינטן ברומען,
גיסן קאלטע רעגנס,—
יעשען איז געקומען.

ניט געהייצט דעם אויוון,
האָדץ איז פלאַם און פייער,
כאָטש איין פוד צו קויפן—
איז עס אויך צו טייער!

אויף אַן אַכטל בולבע
דארף מען אַ פאַרמעגן,
און קיין שוך קיין גאַנצער
אויף די יעשען-רעגן.

ניט קיין גאַנצער בגד,
סימוז די וועדט זיך עקן!
ניט קיין שטיקל קאָלדרע
זיך, אַ קינד צודעקן!

יעשען שרעקט מיט ווינטער:
נויט און קרענק און דלות, —
גאָט זאָל געבן כוחות
איבערקומען אלעס!

און די רעגנס גיסן,
און די רעגנס גיסן!
פון דעם אביונס ליידן
זאטער וואָס קאָן וויסן?...

✽

פאלקס מאַטיוו.

קיינער וויל ניט באַרגן,
און דער ברויט קאָסט טייער,
איז אזוי מיר ביטער,
ביטער, מיין געטרייער.

קדיין איז מיין געזינדל:
קינדערלעך באַגראָבן.
נאָר פאַר די וואָס לעבן,
דאַרף מען ברויט דאָך האָבן.

שטיי איך אויף באַגינען:
כ'קאָן ניט רוען-ראַסן,
עפעס כאַטש פאַרדינען.
כ'גיי דורך גאַס נאָך גאַסן.

איז אזוי מיר ביטער,
כ'קאָן דיר גאָר ניט זאָגן!
גאָט זאָל געבן כוח
הונגער איבערטראַגן.

✽

א מעשהלע.

איך בין רואיק, איך בין דרייסט,
איך האָב ווייטע צילן.
וועב איך זיך אַ חלום אויס,
אַ וויידינקע זיך שפּילן.

טראַכט איך אויס אַ מעשהלע
פון אַ קייסערינע
מיט אַ יונגן פּאַסטעכל
פון אַ ווייט מדינה.

ווי ער קומט אין פּאַלאַץ אָן,
ס'האַט אזוי געטראָפּן:
ס'איז דער היטער גראַד אוועק,
געווען דער טויער אָפּן.

שטייט די מלכה אויף באַלקאָן,
און דערהערט אים שפּילן.—
געשיקט די דינער ברענגען אים,
דערפּילט האָט מען איר ווילן.

דער פאסטעך שפילט, דאך שענער נאך
עס שפילן זיינע אויגן,
און די געץ, די פישוף-געץ
האָט זיך גלייך פארצויגן.

און די מלכה זאָגט צו אים:
—איך שענק דיר מיינע קרוינען,
דאָס לאַנד וועט רופן דיך מיין מאַן,
אין פאלאץ וועסטו וואוינען.

ער קוקט זי אָן און ענטפערט קורץ:
— אַ הירטין איז מיין פלה,
אַ מיידעלע אַ יונגיטשקע,
אַ שענערע פון אַלע.

זי וועט אויף מיר דאָרט וואַרטן לאַנג,
וועט בענקען און וועט וויינען,
און אירס אַ טרער איז טייערער
פאַר אַלע קייסערס קריינען.

די מלכה ווערט אַ בייזע גאָר:
אַ קייסערין ניט הערן!—
און האָט זי נאָר דעם פאסטעך ליב,
דאן מוז ער מלך ווערן.

הזכרה.

איך גיי איצט פארליבט אין די גאסן,
פארליבט אין דעם פרילינג אליין.
פאררויטלט מיין פנים דעם בלאסן
האָט פרילינג דורך זוניקער שיין.

די טייכעלעך פריילעכע פליסן
אין מיטן דער זאָרגיקער שטאַט.
דער מענטש זאָל פון פרילינג אויך וויסן
און שיקן זיין לויב-דאנק צו גאָט.

די הימלען די בלויע און שטילע
ווי קינדערשע בליקן בלוי-ריין,
די ערד אַ דערוואַכטע טוט תפידה
און דאנקט פאר דער זוניקער שיין.

איך מאַך נאָך די-יענע הזכרה,
וואָס ליגן מיט שערבלעך פארדעקט,
וואָס פון זון די גיננאָלדענע שטראַלן
האָבן זיי מיט דערפרייט, ניט דערוועקט.

עס גיבן טעג, ווען מיר גארן
שטארק נאך רו.
אונז מאכט ניט אויס
שוין וואו.
מיד און מאט,
ווי א בלאט,
וואס פאלט
פון בוים—
מיר לאָזן אָפּ
דעם לעצטן טרוים
און גארן בלויז נאָך רו,—
אונז מאכט ניט אויס
שוין וואו.

✽

און לוסטיק זיין, אָ, קאַנט איר נאָך?
מסתמא ווייסט איר ניט פון יאָך.

מסתמא ווייסט איר ניט פון נויט,
ווען קליינע קינדער בעטן ברויט.

און זיי די מאַמע נערט מיט טרער,
ווייל גאַרנישט האָט זי, גאַרנישט מער.

אָ, קומט און גייט פון הויז צו הויז,
און זעט, ווי מענטשן גייען אויס.

עס הונגערט קינד און גרויס און גרייז,
און היקף פאַר זיי, אָ, קיינער ווייס.

און איר האָט אַלץ זיך אָנגעגרייט,
אי גוטן וויין, אי ווייסן ברויט.

און זייער שטוב נאָר היט דער טויט,
און זייער שטוב נאָר היט דער טויט.

מ'האָט דעם קוגל אָפּגעגעסן.
דאָס געזינדק רוט און קוועלט,
פון דער וואָך די זאָרג פאַרגעסן,
און עס שטראַלט גאָטס ליבע וועלט.

די מאַמע לייענט צאינה=וראינה,
און די טאָכטער—דעם ראָמאַן—
און עס לינדערט איר די ליידן,
וואָס זי האָט ניט קיין נדן.

אין די ביכער ווער דאַרף געלט דען?
ס'קומט אַ גראַף און ברענגט דאָס גליק;
ווען מען איז נאָר שיין און איידל,
ווערט אַ ליבע מיטן בליק.

ס'איז דער גראַף גאָר אַ פאַרשטעלטער,
אין דער אמתן—אַ ייד,
און ער שטאַמט פון גרעסטן יחוס,
פון דער גרויסער שטאַט מאַדריד.

ווערט די גרעפין פאן-בערנארדאָ
אויסגעפּוצט אין זייד און גאָלד
און מען פירט זי צו דער חופּה
און דער מאַן—ער האָט זי האַלט.

און די יונגע אויגן שטראַלן
פון דעם אויסגעטראַכטן גליק.
אַך, ווען ס'קומט דער גראַף צו גיין נאָר,
ווערט אַ ליבע מיטן בליק...

האַט דער שבת ווייניק שְׁעָהן,
ס'גרעסטע טייד געהערט דער וואָך;
אין שטערן קליידט זיך אויס דער הימל
און ער שיקט אַראָפּ דעם יאָך.

איילט אין גהינום דער רשע,
און אין זאָרג—דער מענטש אויף דר'ערד,
און דאָס ביכד איז פאַרלאָזן,
און דער חלום איז צעשטערט.